

ncerten × Tentoonstellingen × Films × Lezingen × Performances × Concerten × Tentoonstelling ezingen & Debatten × Performances × Concer ntonstellingen × Concerten × Tentoonstellin × Films × Lezingen & Debatten × Performances



Sandra Sara Raes Oklobdzija verwerkt humor in haar voorstelling. © Sebastian Steveniers

INTERVIEW

Hespenrolletjes bereiden en 'Daens' kijken: theatermaker Oklobdzija verwerkt haar ervaringen als migrant in tragikomedie

Ook met zes diploma's ontquam theatermaker Sandra Sara Raes Oklobdzija niet aan de Vlaamse vooroordelen tegenover migranten. In haar tragikomedie *I'm.potent* legt ze verborgen uitsluitingsmechanismen bloot. "Niemand vraagt ooit wie je bent en wat je kunt."

Floris Baeke

27 november 2024 om 03:00

< Delen

Oklobdzija verhuisde meer dan tien jaar geleden van het Servische Belgrado naar België als gediplomeerd filosofe, actrice en regisseuse. Toch moest ze hier van nul herbeginnen. "Ik heb zes diploma's, maar vijf jaar lang vond ik alleen onderbetaalde jobs. Voor nieuwkomers is werk vinden enorm uitputtend. Je hebt veel potentieel, maar het systeem houdt je impotent."

Samen met actrice Nela Djenisjevic Deleu brengt Oklobdzija een tragikomedie over hoe het is om als nieuwkomer je potentieel zo vaak ondermijnd te zien. Ze spelen – niet toevallig – sollicitatiegesprekken na. "Toen ik nieuw was, waren die gesprekken mijn manier om de Vlaamse maatschappij te leren kennen. Al snel herken je patronen en clichés, die me eerst ergerden, tot ik de absurditeit ervan inzag." *I'm.potent* toont typische "scènes uit het leven van een migrant" gebaseerd op ervaringen van zichzelf en anderen.



Hespenrolletjes en Daens

De verplichte integratiecursussen blijken nu een rijke bron van inspiratie. Haar gevraagde eindwerk voor 'maatschappelijke oriëntatie'? Hespenrolletjes met kaasaus bereiden. "Tegen mijn Vlaamse partner, die dat zelf niet eens kan maken, grapt ik: 'Jij bent slecht geïntegreerd!'" De klas moest ook *Daens* kijken. "Alsof dat hét summum van Vlaamse cultuur is. Soms vraag ik mij af: weet een doorsnee-Vlaming wel wat in zijn naam aangeleerd wordt?"



© Sebastian Steveniers

"Vooroordelen werken in twee richtingen. Ruw gesteld zien Vlamingen migranten vaak als hulpbehoevend. Nieuwkomers vinden Vlamingen daardoor bekrompen en betuttelend." Hoewel er de laatste jaren al veel veranderd is, blijven onderschatting en paternalisme een structureel probleem. "Op contracten bij VDAB-opleidingen staat dat je overslappen geen geldige reden is voor afwezigheid – alsof je dat niet weet." Het is vaak overdreven rigide en onpersoonlijk, meent Oklobdzija. "Ik moest leren hoe je de metro gebruikt. Ook toen ik zei dat ik, een volwassene vrouw, dat al kon. Bij de taalcursussen zitten universitaire naast analfabeten – ik verveelde me dood. Niemand vraagt ooit wie je bent en wat je kunt. Migrant worden behandeld als kinderen: ze mogen meepraten, maar aan een aparte tafel, onder toezicht."

Tweederangsburger

"Ik ervaar de samenleving hier als bijzonder uitsluitend, hoe vriendelijk de meeste mensen ook zijn", zegt Oklobdzija. Het zit volgens haar vaak in subtiel gedrag dat je niet zomaar kunt aanwijzen. "Men nam steevast aan dat ik kwam solliciteren voor een schoonmaakfunctie. Of mensen leggen me minutenlang uit, traag en overdreven articulerend, hoe ik een formulier moet invullen, ook wanneer allang duidelijk is dat het begrijp." Uitsluiting met een glimlach: kleine opmerkingen die niet van kwaadwillige mensen komen, maar die zo talrijk zijn dat ze je zelfbeeld aantasten.

"Je komt naar een land dat zichzelf de eerste wereld noemt, met het geromantiseerde idee dat het Westen vrijer en beter is. Maar de realiteit is vaak anders. Door uitsluiting zie je jezelf als tweederangsburger. Je gaat twijfelen aan je eigenwaarde, zelfs al weet je wat je kunt. Je bent als het ware een indringer die altijd zijn plek moet rechtvaardigen." Oklobdzija ervaart het als een sociaal isolement, zoals in een lockdown.

Humor is volgens haar "het beste wapen om moeilijke kwesties aan te kaarten zonder je waardigheid te verliezen". Het doel van *I'm.potent* is dan ook om niet te beschuldigen, maar een gesprek te starten over hoe we willen samenleven. "Integratie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid – niet alleen die van de migrant. Inclusief zijn is niet denken: 'ik discrimineer niet', en dan achteroverleunen. Het vergt tijd, moeite en betrokkenheid, van iedereen."

I'm.potent, op 28-29/11 in Monty, Antwerpen.

Lees ook

Performancekunstenaar Ahilan Ratnamohan leert Nederlands, met dank aan de gazat van het Vlaams Beleg >

Cultuur en media Theater Podiumkunsten Asiel en migratie

Integratie Taal



HET TALENT Er schuilen meerdere actrices in Julia Ghyssels: "Alles is begonnen doordat ik te lang op mijn duim heb gezogen"



World Press Photo selecteert de beste fotojournalistiek van 2025



Lukas Dhont maakt met nieuwe film 'Coward' kans op de Gouden Palm in Cannes

KBC MOBILE Parkkeer bij Q-park en verdien Kato Coins. Info en voorwaarden op kbc.be/katecoin

SKODA Skoda Elroq: nu vanaf € 295/maand excl. btw in Financiële Leasing voor professionals.

Cultuurtips



FILM Ierse veerkracht en een romanhit op het witte doek: de beste films van het moment



GAMES Schattenjacht in de jaren 30: de beste games van het moment



POP EN JAZZ Van een bedachtzame Thundercat tot het kosmopolitische Think of One: de pop- en jazzbams van de week

DS SHOP Elektrische fiets Solid Plus - Veloci Onze beste e-bike ooit, nu nog beter

Boeken



Filosoof Alicja Gescinska wint Socratesbeker 2026: "Haar portretten voor het portretten leven"



INTERVIEW Alicja Gescinska: "Mijn ouders hebben hun vrijheid opgeofferd voor de onze, en dat is een zware erfenis"



Zeg jij soms 'hèhè'? Dan heeft Paulien Cornelisse een nieuw taalsnoepje voor je: 'huh huh'

Podcast



COCAÏNEKOORTS: DE ZAAK BRESSERS Van keurige student tot Europese cocaïnebaas: het verhaal van Flor Bressers



Berten en Barbara gaan op zoek naar een lief en gooien zich op de datingmarkt



Lise Bonduelle praat elke week over drie dingen die haar bekende gast raken of inspireren.

Onze partners

DS JOBAT.BE Je bedrijfswagen huren? Zo werkt het mobiliteitsbudget

DS ZIMMO 6 tips om je woning vlot te verkopen

Meer



"Uitzonderlijk grote hinder" op komst door sluiting van E313: wat je best wel en niet doet tijdens de werkzaamheden



Volgens Trump dwudde China Teheran naar de onderhandelingstafel



Israël grijpt Iraanse pauze aan voor dodelijk inferno in Beiroet: "Ze willen zo het Iran-akkoord torpederen"



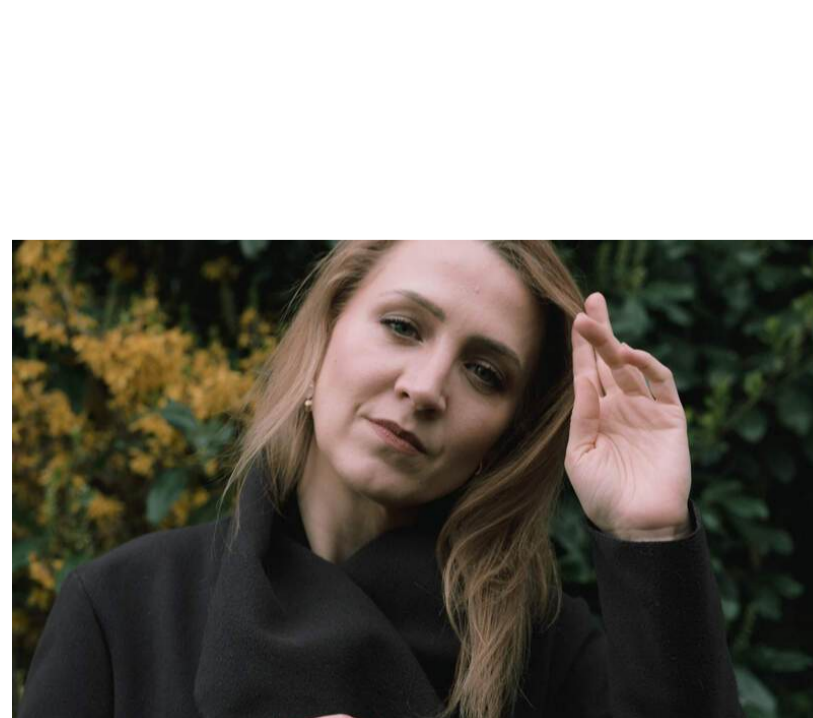
Psychologe Els Elaut: "Seksueel plezier blijft een blinde vlek in het menopausedebat"



Heropleving woningmarkt zet zich door en het meest in West-Vlaanderen, de goedkoopste Vlaamse provincie



World Press Photo selecteert de beste fotojournalistiek van 2025



Filosoof Alicja Gescinska wint Socratesbeker 2026: "Haar portretten bieden krachtige voorbeelden voor het eigen leven"



COMMENTAAR Voor Europa ligt de alliantie met de VS aan scherven

JOK.JT Wat verdienen verpleegkundigen in België?

Kan en mag jij thuiswerken?

Promotie mislopen: wat als die nieuwkomer jouw plek afpakt?

mode "Je leeft maar één keer": Antwerpse topsommelier Sepideh sluit Divin by Sepi na elf jaar

9 Kempense zaken failliet, waaronder bouwbedrijf en tatoeëerder

Vos Tools operat derde vestiging in havengebied Antwerpen

zimmo Bestaat een 3-6-9-contrast voor mijn huurwoning nog?

zif Je huis verkopen? 6 stappen naar een succesvolle verkoop

7 prachtige getrouwde hoeves